

РЕШЕНИЕ

№ 42267

гр. София, 16.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в
публично заседание на 19.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разглежда дело номер **9100** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10, ал. 6 Закона за семейните помощи за деца (ЗСПД) във връзка с чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по повод на жалба с вх. № 21600 от 29.08.2025 г. по описа на Административен съд – София град (АССГ), подадена от Л. Й. В., ЕГН [ЕГН], лично и като майка и законен представител на детето П. С. К., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [жк], [жилищен адрес] срещу Заповед № ЗСП/Д-С-М/12744 от 05.08.2025 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП)- М., с която е прекратена помощта по чл. 7, ал. 1 ЗСПД.

С жалбата се иска оспорената заповед да бъде отменена като незаконосъобразна, защото противоречи на материалния закон. Инвокират се съображения, че с нея се засягат правата на дете под 18 годишна възраст. Твърди се, че неизвинените отсъствия не са по вина на детето, а са в резултат от отношението на преподавателите към съответния предмет, както и че 1,5 от тях са от закъснения. В хода на съдебното производство жалбоподателят, редовно призована, не се явява, представлява се от адв. В., който я поддържа и предлага да се уважи.

Ответникът - директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – М., редовно призован, не се явява, представлява се от юрк. Т., който оспорва жалбата, предлага да не се уважава.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със Заявление - декларация вх. № ЗСПД/Д-С-М/12744 от 06.12.2024 г. на оспорващата за отпускане на месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20 – годишна възраст по чл. 7 от закона за семейни помощи за деца е поискано отпускане на помощта. Въз основа на това заявление е издадена Заповед №

ЗСПД/Д-С-М-М/12744 от 16.12.2024 г. на директора на РДСП – М., с която на основание чл. 7, ал.1 от ЗСПД е отпусната еднократна месечна помощ за детето П. К..

Съгласно Допълнителен анкетен лист (л. 30) на 07.07.2025 г. е съгласувано предложение за спиране без промяна на месечната помощ за детето П. К., тъй като е постъпила информация от МОН за допуснати отсъствия от училище – 5 учебни часа през месеца без уважителна причина, считано от 01.06.2025 г.

На 05.08.2025 г. е издадена Заповед № ЗСПД/Д-С-М/12744 от 05.08.2025 г. от директора на ДСП – М., с която е прекратена отпуснатата на Л. В. месечна помощ за детето П. К. на основание чл. 7, ал.11, т. 2 от ЗСПД и чл. 17, ал. 11 от ППЗСПД за срок до 30.11.2025 г. Като мотиви за прекратяването на отпусната помощ е посочено, че за месец 06.2025 г. ученикът е допуснал отсъствия от 5 учебни часа, за които няма уважителни причини. Посочено е, че съгласно чл. 7, ал.12 от ЗСПД помощта може да бъде отпусната не по-рано от 01.06.2026 г.

Към преписката е приложено писмо вх. № 2208-67-00-2019 #1 от 28.10.2025 г. на директора на СПГТ, към което е присъединена справка от електронен дневник „Школо“. От писмото и Справката, към него, е видно, че за месец юни 2025 г. ученикът има 3 закъснения за час по английски език; 2 отсъствия от час по „Биология и здравно образование“ и 1 по Физическо възпитание и спорт и 1 по Спортни дейности (волейбол)

В хода на съдебното производство като доказателства са приети представените с жалбата и административната преписка документи, както и изисканите от трето неучастващо лице.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 8 –ми състав направи следните правни изводи:

Обжалваният акт е връчен на неговия адресат на 18.08.2025 г., видно от известие за доставяне ИД PS170000CJIGI. На подадената жалба няма поставен входящ номер, а преписката е входирирана в АССГ на 29.08.2025 г., поради което съдът приема, че същата е подадена от процесуално легитимирано лице и в нормативно предвидения срок, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е ОСНОВАТЕЛНА

При извършване на проверката по чл. 168, ал.1, вр. чл. 146 от АПК, съдът констатира, че обжалваната заповед е издадена от компетентен орган по чл. 10, ал. 4 от ЗСПД– директорът на Дирекция „Социално подпомагане“ – М., в предвидената писмена форма, при не спазване на задълженията за мотивиране по чл. 10, ал. 5 от ЗСПД и чл. 59, ал.2 от АПК и от компетентен орган, поради което страда от пороци, влечащи нейната нищожност. В производството са допуснати и съществени процесуални нарушения, които опорочават акта до степен, налагаща неговата отмяна.

Правните основания, при които е издаден обжалвания административен акт, са чл. 7, ал. 11, т. 2 от ЗСПД и чл. 17м ал. 11 от Правилника за приложение за ЗСПД (ППЗСПД).

Съгласно чл. 7, ал. 1, т. 2 от ЗСПД, месечните помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, се предоставят на семействата, чийто доход на член от семейството е по-нисък или равен на дохода по чл. 4, при условие че семейството живее постоянно в страната и детето редовно посещава училище, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние. Няма спор по делото, че детето П. С. К. посещава училище, както и за това, че е отпусната месечната помощ по чл. 7 ЗСПД.

Съгласно чл. 17, ал. 6 от ППЗСПД детските градини и училищата в системата на предучилищното и училищното образование предоставят ежемесечно по служебен ред чрез Министерството на образованието и науката на Агенцията за социално подпомагане информация за децата и учениците, за които е подадено заявление декларация или са отпуснати семейни помощи, относно допуснатите в рамките на един месец от учебната година отсъствия: повече от 3 дни на всяко

дете, посещаващо група за задължително предучилищно образование и 5 учебни часа на всеки ученик, за които няма уважителни причини, съгласно чл. 10 от Наредба № 5 от 2016 г. за предучилищното образование и чл. 62 от Наредбата за приобщаващото образование, приета с Постановление № 232 на Министерския съвет от 2017 г.

Според ал. 7 на същата разпоредба директорът на училището по ал. 4 ежемесечно изпраща на регионалната дирекция за социално подпомагане по настоящ адрес на семейството справка по образец съгласно приложение № 4 за всеки ученик, за който е подадено заявление декларация или са отпуснати семейни помощи, отсъствал през съответния месец 5 учебни часа, за които няма уважителни причини, или отписан от училище.

От анализа на посочената разпоредба може да се направи извод, че на директора на училището е вменено да представя присъствен списък на децата от съответния клас в училището пред съответната Дирекция "Социално подпомагане", но само, когато отсъствията не са по уважителни причини.

В § 1, т. 11 от ДР на ЗСПД е предвидено, че по смисъла на чл. 17, ал. 5 "уважителни причини за допуснати отсъствия от ученик" са определените по реда на Закона за предучилищното и училищното образование.

При съобразяване с приложимата в случая правна уредба съдът намира за основателни възраженията в жалбата, че процесната заповед е издадена в нарушение на изискванията на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В обстоятелствената част на заповедта като юридически факти, въз основа на които е издаден акта, е възпроизведено правното основание за издаване заповедта, а именно текста на чл. 7, ал. 11, т. 2 от ЗСПД - допускането на отсъствия на ученика за един месец за повече от 5 учебни часа, за които няма уважителни причини, като и чл. 17, ал. 11 от ППЗСПД. Следва да се отбележи, че правното и фактическо основание са два отделни задължителни реквизита на всеки индивидуален административен акт и посочването само на единия от тях не може да замести другия.

Органът дължи посочване на правните и фактически основания за постановяване на акта си, като наличието им е гаранция за правото на защита на адресата на акта и гаранция за възможността за извършване на съдебен контрол за спазването на материалния закон. Действително съгласно ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС, мотивите могат да бъдат изложени и отделно от самия акт, в съпроводителното писмо или в друг документ, най-късно до изпращането на жалбата срещу акта на по-горния административен орган, ако изхожда от същия административен орган, който е издал акта, но в случая подобна хипотеза не е налице и липсва позоваване в административния акт на такива документи. В заповедта изобщо не е посочено от къде е получена информацията за отсъствията на П. К. от училище, нито дали същата е потвърдена по предвидения от закона ред.

В конкретния случай административният орган не е посочил на кои дати и в кои учебни часове са регистрирани отсъствия на ученика, поради което нито жалбоподателя може да узнае заради кои факти е прекратено нейното право на семейна помощ. Това пречатства и ефективното упражняване на правото на защита срещу тях, както и възможността на съда да извърши проверка на достоверността на тези факти, респ. да извърши контрол за законосъобразност на упражненото от органа право по прекратяване на отпускането на помощта.

От съдържанието заповедта не става ясно как е получена информацията за допуснатите отсъствия на ученика, кога и как е проверена информацията. Не са приложени относимите към издаването на заповедта доказателства, съдържащи данни за посочените като установени в заповедта факти. Такива данни са представени едва след като съдът ги изиска, а справка е вхвърляна при административния орган на 28.10.2025 г. (л. 34), т.е. след издаване на оспорения акт /05.08.2024 г. /. От друга страна в същата отново липсват данни за кои дати и в кои учебни часове е отсъствал

ученика.

Видно от самата справка през месец юни 2025 г. ученикът е допуснал общо 4 броя отсъствия от часове по неуважителни причини – 2 броч – Биология и здравно образование; 1 бр. Физическо възпитание и спорт и 1 бр. Спортни дейности. През този месец ученикът има и 3 бр. закъснения, които общо правят 1,5 часа по неуважителни причини.

От буквалния прочит на чл. 7, ал.11, т. 2, предл. 2 ЗСПД се установява, че ученикът трябва да не е посетил 5 учебни часа без уважителни причини. Съгласно представената справка в 4 учебни часа не е присъствал П. К., а не както е приел ответника, който по неясни причини е приел, че 3 бр. закъснения представляват отсъствия от учебен час.

В контекста на гореизложеното в поредицата от процесуални пропуски на органа се включва и неспазване на предписанието на чл. 35 от АПК, според което индивидуалният административен акт се издава едва, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, съответно направени.

При това положение, като се е произнесъл при неизяснена фактическа обстановка и не е събрал всички необходими доказателства за изясняване на фактите по делото, както и без да се мотивира защо едни приема, а други - не, административният орган е постановил един незаконосъобразен административен акт.

С оглед изложеното съдът намира, че са налице основанията по чл. 146, т. 2 и т. 3 АПК за отмяна на оспорената заповед.

Водим от горното, Административен съд – София град, Трето отделение, 8 – ми състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСПД/Д-С-М/12744 от 05.08.2025 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – М., с която е прекратена месечна помощ по чл. 7, ал.1 от ЗСПД на Л. Й. В..

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: